

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка
до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Образ жінки в романі «Щоденник Бріджит Джонс» Г. Філдінг:
перекладознавчий аспект

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Терентьєва М. С.

Керівник: к.пед.н., доц. Радецька С.В.
Рецензент: к.філол.н., доц. Мазур О.В.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ АВТОРСЬКОГО ІДІОСТИЛЯ	
1.1. Причини виникнення терміна «ідіостиль», поняття «мовна особистість»	
1.2. Художній текст як особливий вид тексту	
1.3. Специфіка перекладу художнього тексту, існуючі підходи до художнього перекладу	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ БРИТАНСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ ПРОЗИ	
2.1. Формування нового сучасного образу жінки в англomовній літературі	
2.2. Лінгвостилістичні особливості жанру «Chick-lit»	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ СТИЛЮ АВТОРА ПРИ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ Г. ФІЛДІНГ «ЩОДЕННИК БРІДЖИТ ДЖОНС»)	
3.1. Особливості репрезентації гендерної тематики роману	
3.2. Лексичні особливості авторського стилю Г. Філдінг і способи його передачі при перекладі	
3.3. Переклад граматичних особливостей у щоденникових записах головного персонажа	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ABSTRACT	

ABSTRACT

Currently, the concept of "gender" is not a primitive category of gender, gender is seen as a socio-cultural, discursive and psycholinguistic phenomenon.

In our work, we will consider the category of gender on the example of an artistic text, namely the novel "The Diary of Bridget Jones" by Helen Fielding. Comparative analysis of originals and translations into Ukrainian will give us the opportunity to demonstrate gender differences in translations.

Translation of a work of art is a complex process, and translators often resort to different types of transformations. Thus, in some cases, translations of works make it possible to determine the gender of the translation, and to identify the features of the translation of texts by women and men.

One of the ways to create images in a work of art is a portrait description of the characters, which reveals some aspects of the creative personality of the writer, the peculiarities of his method, so you should pay attention to these aspects when translating fiction.

The relevance of the proposed topic is due to the need to study the correspondences and differences in the interpretation of reality by the author of the original work and the translator. This allows us to identify "traces" of the linguistic personality, the speaker of a particular language, which through the use of appropriate language describes his own vision of the surrounding reality. This provision allows us to analyze the problem of the relationship between language and man, which covers not only modern linguistics but also translation studies. Based on this, we have the task to identify the main differences between the original and the translation, from the standpoint of gender, as well as to determine how accurately the translator can preserve the original text at the lexical and syntactic levels.

The purpose of the study is to study the peculiarities of the translation of English literature into Ukrainian on the example of the novel "Diary of Bridget

Jones" by Helen Fielding, namely in the reproduction of female images in the text of the translation.

Achieving the goal of the work involves solving the following **tasks**:

1. Consider the causes of the term "idiostyle", the concept of "language personality".
2. Investigate the artistic text as a special kind of text.
3. To study the specifics of the translation of a literary text, the existing approaches to literary translation.
4. Consider the formation of a new modern image of women in English literature.
5. Identify the historical factors of the genre "Chick-lit".
6. Investigate "Chick-lit" as a way of expressing a woman's identity in postfeminist prose.
7. Identify the linguistic and stylistic features of the genre "Chick-lit".
8. Identify the genre features of "Chick-lit": similarities and differences with the traditional love novel.
9. To consider the peculiarities of the representation of the gender themes of the novel.
10. Investigate the lexical features of the author's style G. Fielding and ways of its transmission in translation.
11. Identify the grammatical features of the translation in the diary entries of the main character.

Object of research: the novel "The Diary of Bridget Jones" by Helen Fielding.

Subject of research: female images in the novel and features of their reproduction in translation.

Research material: Helen Fielding's Diary of Bridget Jones, English and Ukrainian versions.

The research methods of our work are:

- 1) analysis of theoretical literature on translation studies;

- 2) lexical and component analyzes of the original text and translated texts;
- 3) comparative analysis of original texts and translated texts;
- 4) synthesis and formalization of research results.

The methodological basis of the study was the historical-literary approach, which involves the analysis of the work in its relationship with the literary, cultural and social context, with elements of holistic analysis and mythopoetics.

Practical meaning. The results of the research can be used as additional materials for lectures on comparative lexicology, stylistics and basics of translation.

The scientific novelty of the work lies in the analysis of the modern women's novel by G. Fielding, who has not yet found a detailed consideration in either translation or literary terms.

Structure of the work: consists of an introduction, three sections, conclusions to the sections, general conclusions and a list of sources used.

АНОТАЦІЯ

В даний час поняття "гендер" не є примітивною категорією статі, гендер розглядається як соціокультурне, дискурсивне та психолінгвістичне явище.

У своїй роботі ми розглянемо категорію статі на прикладі художнього тексту, а саме роману «Щоденник Бріджит Джонс» Хелен Філдінг. Порівняльний аналіз оригіналів та перекладів українською мовою дасть нам можливість продемонструвати гендерні відмінності у перекладах.

Переклад художнього твору - складний процес, і перекладачі часто вдаються до різних типів трансформацій. Таким чином, у деяких випадках переклади творів дозволяють визначити стать перекладу та визначити особливості перекладу текстів жінками та чоловіками.

Одним із способів створення образів у художньому творі є портретний опис персонажів, який розкриває деякі аспекти творчої особистості письменника, особливості його методу, тому слід звертати увагу на ці аспекти при перекладі художньої літератури.

Актуальність запропонованої теми зумовлена необхідністю вивчення відповідностей та відмінностей у трактуванні дійсності автором оригінального твору та перекладачем. Це дозволяє нам виявити «сліди» мовної особистості, мовця певної мови, який за допомогою відповідної мови описує власне бачення навколишньої дійсності. Це положення дозволяє нам проаналізувати проблему взаємовідносин мови та людини, яка охоплює не лише сучасну лінгвістику, але й перекладознавство. Виходячи з цього, ми маємо завдання визначити основні відмінності між оригіналом та перекладом з позиції статі, а також визначити, наскільки точно перекладач може зберегти оригінальний текст на лексичному та синтаксичному рівнях.

Метою дослідження є вивчення особливостей перекладу англійської літератури українською мовою на прикладі роману «Щоденник Бріджит Джонс» Хелен Філдінг, а саме при відтворенні жіночих образів у тексті перекладу.

Досягнення мети роботи передбачає вирішення таких завдань:

1. Розглянемо причини виникнення терміна «ідіостиль», поняття «мовна особистість».
2. Дослідіть художній текст як особливий вид тексту.
3. Вивчити специфіку перекладу художнього тексту, існуючі підходи до художнього перекладу.
4. Поміркуйте над формуванням нового сучасного образу жінки в англійській літературі.
5. Визначте історичні чинники жанру «Chick-lit».
6. Дослідіть "Chick-lit" як спосіб вираження особистості жінки в постфеміністській прозі.
7. Визначте мовно-стилістичні особливості жанру «Chick-lit».
8. Визначте жанрові особливості «Chick-lit»: подібності та відмінності з традиційним любовним романом.
9. Розглянути особливості репрезентації гендерних тем роману.
10. Дослідіть лексичні особливості авторського стилю Г. Філдінг та шляхи його передачі у перекладі.
11. Визначте граматичні особливості перекладу в щоденникових записах головного героя.

Об'єкт дослідження: роман Хелен Філдінг "Щоденник Бріджит Джонс".

Предмет дослідження: жіночі образи в романі та особливості їх відтворення у перекладі.

Матеріал дослідження: Щоденник Хелен Філдінг про Бріджит Джонс, англійська та українська версії.

Методами дослідження нашої роботи є:

- 1) аналіз теоретичної літератури з перекладознавства;
- 2) лексичний та компонентний аналіз оригінального тексту та перекладених текстів;
- 3) порівняльний аналіз оригінальних текстів та текстів, що перекладаються;
- 4) синтез та формалізація результатів досліджень.

Методологічною основою дослідження став історико-літературний підхід, який передбачає аналіз твору у взаємозв'язку з літературним, культурним та соціальним контекстом, з елементами цілісного аналізу та міфопоетики.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані як додаткові матеріали для лекцій з порівняльної лексикології, стилістики та основ перекладу.

Наукова новизна роботи полягає в аналізі сучасного жіночого роману Г. Філдінга, який досі не знайшов детального розгляду ні в перекладі, ні в літературі.

Структура роботи: складається із вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків та списку використаних джерел.